

10 godina

Institut za razvoj
obrazovanja

PREGLED POSTIGNUĆA 2009.

Godišnje izvješće Instituta za razvoj obrazovanja

Zagreb, svibanj 2010.

SADRŽAJ

SAŽETAK	3
VIZIJA, MISIJA I CILJEVI	4
DESET GODINA INSTITUTA.....	5
I. RAZVOJ I REFORMA VISOKOG OBRAZOVANJA.....	6
I. ZAGOVARANJE JAVNIH POLITIKA.....	6
II. PRUŽANJE EKSPERTIZE I TEHNIČKE PODRŠKE	8
III. POKRETANJE ZAKLADE INSTITUTA	9
II. OBRAZOVNO SAVJETOVANJE I EDUKACIJSKE USLUGE	10
I. STUDIRANJE U HRVATSKOJ I INOZEMSTVU	10
II. STIPENDIJE ZA VISOKO OBRAZOVANJE.....	10
III. EDUKACIJSKE USLUGE	12
POKAZATELJI POSTIGNUĆA	13
I. POSTIGNUĆA U BROJKAMA.....	13
II. EVALUACIJE	14
III. JAVNA DOGAĐANJA	16
IV. PUBLIKACIJE.....	17
SURADNICI I PARTNERI	18
I. POJEDINCI	18

II. INSTITUCIJE	20
TIJELA UDRUGE I DJELATNICI	23
I. TIJELA UDRUGE	23
II. DJELATNICI.....	24
FINANCIRANJE	25
I. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE	25
II. POPIS DONATORA I PROJEKATA.....	27
PRILOG: ODABRANI ISJEĆCI IZ MEDIJA.....	29

SAŽETAK

Institut za razvoj obrazovanja (IRO) je u 2009. godini - drugoj godini provedbe svog Strateškog plana za razdoblje 2008.-2010. - postigao iznimne uspjehe i ostvario definirane ciljeve i očekivane rezultate. Postignuća u 2009. na koja smo najponosniji su sljedeća:

- **Pokretanje Hrvatsko-američke zaklade za obrazovanje i izobrazbu:** IRO je u 2009. godini osnovao jedinstvenu zakladu za stipendiranje temeljenu na partnerstvu između hrvatske i američke vlade, akademske zajednice, gospodarskog sektora i organizacija civilnoga društva.
- **5. jubilarni Sajam stipendija:** Sajam stipendija 2009., održan 21. listopada 2009. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, koji je proslavio petu godišnjicu postojanja, bio je najuspješniji Sajam održan do sada, a podržali su ga svi glavni dionici u visokom obrazovanju: nadležno ministarstvo, visoka učilišta i studentske udruge.
- **Odobren Tempus projekt „ACCESS“:** Projekt pod nazivom „Prema pravednom i transparentnom pristupu visokom obrazovanju u Hrvatskoj (ACCESS)“, koji je IRO razvio u suradnji s konzorcijem od 21 institucije, uključujući i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, odobren je za financiranje od strane Europske komisije. Projekt će do 2013. predložiti model novog sustava financiranja visokog obrazovanja i studentskog standarda u Hrvatskoj.

Osim navedenih postignuća, u području rada na **razvoju i reformi visokog obrazovanja** IRO je u 2009. godini bio aktivan u zagovaranju javnih politika visokog obrazovanja. Kroz zagovaračke kampanje IRO je, u suradnji sa stručnjacima i partnerskim institucijama, zagovarao poboljšanja u sustavu financiranja visokog obrazovanja, promicao jednakost pristupa visokom obrazovanju te uputio Vladi RH prijedlog za izmjenu sustava oporezivanja stipendija.

U području rada na **obrazovnom savjetovanju i pružanju usluga za pojedince**, IRO je potvrdio kako je vodeća organizacija u Hrvatskoj za dobivanje informacija i savjeta o mogućnostima studija i stipendiranja u Hrvatskoj, Europi i SAD-u. Broj posjetitelja i upita se odnosu na 2008. godinu povećao za 27%, dok se broj posjetitelja internetskih stranica IRO-a povećao za 38%. Usluge IRO-a vezane za standardizirane testove za upis na studijske programe (TOEFL, GMAT i dr.) bile su najpopularnije usluge i činile su 62% svih telefonskih upita i upita posjetitelja. Isto tako, u 2009. se sveukupno 124 kandidata prijavilo za stipendije koje administrira IRO, od kojih je 39 dobio finansijsku potporu za studij u inozemstvu.

IRO je, sa svojih 6 zaposlenika i 17 suradnika, putem svojih programa i projekata u 2009. godini usko surađivao s **mrežom stručnjaka iz 71 partnerske institucije** te s **čak 41 pojedincem** iz Hrvatske i inozemstva, i to iz svih sektora društva: državne institucije i tijela lokalne samouprave, visoka učilišta, tvrtke, mediji, organizacije civilnoga društva i studentske udruge.

Naposljetku, rad IRO-a je u 2009. godini bio **zapažen na nacionalnoj razini**: broj priloga o IRO-u na televiziji, radiju i u tiskanim medijima povećao se za 61%, dok se broj priloga na internetskim stranicama povećao za 33%. IRO je također sudjelovao na 22 javna događanja te ugostio više od 6.000 posjetitelja na Sajmu stipendija.

VIZIJA, MISIJA I CILJEVI

VIZIJA

Institut za razvoj obrazovanja (IRO) vjeruje kako je visoko obrazovanje, u kontekstu cjeloživotnog učenja, od ključne važnosti za stvaranje društva utemeljenog na znanju.

IRO smatra da društvo znanja mora karakterizirati uravnotežen društveni i gospodarski razvoj, uz poštivanje demokratskih načela te prava i potreba pojedinaca.

MISIJA

IRO je neprofitna nevladina organizacija predana razvoju, zagovaranju i provedbi javnih politika visokog obrazovanja u Hrvatskoj koje promiču i osiguravaju:

- **demokratsko upravljanje** (dostupnost usluga i informacija za dionike u visokom obrazovanju te njihova zastupljenost u procesima odlučivanja),
- **društvenu uključenost** (ravnopravan pristup visokom obrazovanju za pojedince iz svih društvenih skupina),
- **fleksibilnost** (prilagođavanje sustava visokog obrazovanja potrebama pojedinaca, društva i tržišta rada),
- **kvalitetu** (promicanje inovacija i izvrsnosti).

IRO djeluje kroz razvoj i zagovaranje javnih politika visokog obrazovanja, suradnju s institucijama na razvojnim projektima te kroz pružanje usluga informiranja i savjetovanja za pojedince i institucije u visokom obrazovanju.

STRATEŠKI CILJEVI 2008.-2010.

- Razvijati i zagovarati javne politike visokog obrazovanja koje će odgovarati potrebama društva znanja uz poštivanje prava i potreba pojedinaca.
- Unaprijediti sustav visokog obrazovanja u Hrvatskoj te rad i usluge institucija nadležnih za visoko obrazovanje pružajući im potrebnu ekspertizu i tehničku podršku.
- Povećati pristup visokom obrazovanju omogućavanjem ravnopravnog pristupa informacijama i finansijskoj potpori za visoko obrazovanje svima zainteresiranim.

DESET GODINA INSTITUTA

Institut za razvoj obrazovanja (IRO) je u 2009. godini proslavio 10 godina rada i iznimnih postignuća, među kojima izdavajmo:

- Pokretanje prvog hrvatskog internetskog portala o stipendijama, www.stipendije.info, pokretanje jedinstvenog **Sajma stipendija**, koji iz godine u godinu bilježi sve veću posjećenost i koji je 2009. godine obilježio pet godina postojanja, te sustavno pružanje usluga **obrazovnog savjetovanja** o mogućnostima studiranja i stipendirivanja u Hrvatskoj, Europi i SAD-u čine neke od najprepoznatljivijih postignuća IRO-a.
- Aktivan rad na **povećanju mobilnosti hrvatske akademske zajednice** od samog osnutka IRO-a. Konkretni doprinos akademskoj mobilnosti IRO je ostvario putem izrade akcijskog plana za ulazak Hrvatske u program Erasmus Europske unije te putem svojih programa stipendirivanja, koji su omogućili studij u inozemstvu za više od 440 hrvatskih studenata i nastavnika.
- Aktivno zagovaranje **jednakosti pristupa visokom obrazovanju** za sve društvene skupine u Hrvatskoj. Od 2005. godine IRO provodi kampanju „Pravo na obrazovanje“, koja je 2009. godine rezultirala objavom 84 policy preporuke namijenjene donosiocima odluka za osiguranje jednakih mogućnosti u visokom obrazovanju u Hrvatskoj.
- Aktivan rad na čvršćem povezivanju **visokog obrazovanja s tržištem rada**. IRO je 2006. godine napravio platformu za pokretanje službi za profesionalno savjetovanje na svim hrvatskim sveučilištima, što je rezultiralo pokretanjem prvi takvih službi na Sveučilištu u Dubrovniku u prosincu 2008., na Sveučilištu u Rijeci u veljači 2009., te na Sveučilištu J.J. Strossmayera u Osijeku u travnju 2009. godine. Time je IRO omogućio razvoj inovativnih usluga na hrvatskim sveučilištima koje će studentima omogućiti lakši prelazak na tržište rada.

Potrebu za aktivnostima i uslugama koje nudi IRO pokazuje uspješna provedba **više od 105 domaćih i međunarodnih projekata** s područja visokog obrazovanja u proteklih 10 godina, te više od 2.000 posjetitelja, 12.000 upita i 1.000.000 web posjetitelja koji na godišnjoj razini koriste usluge IRO-a.

Svoje iznimne uspjehe IRO je ostvario zahvaljujući timu vrhunski educiranih stručnjaka uključenih u rad IRO-a te zahvaljujući širokoj mreži domaćih i međunarodnih suradnika, partnerskih organizacija i donatora kojima ovom prilikom posebno zahvaljujemo.

I. RAZVOJ I REFORMA VISOKOG OBRAZOVANJA

I. ZAGOVARANJE JAVNIH POLITIKA

ZAGOVARAČKE KAMPAÑE

Institut za razvoj obrazovanja (dalje u tekstu: IRO) je u 2009. provodio nekoliko kampanja javnog zagovaranja unaprjeđenja javnih politika visokog obrazovanja koje su opisane niže u tekstu.

Financiranje visokog obrazovanja

IRO je, u suradnji s radnom skupinom od šestero partnera iz akademске zajednice, pripremio zajedničku izjavu kao reakciju na studentske blokade protiv školarina i komercijalizacije visokog obrazovanja u travnju 2009., upozoravajući kako su blokade jedan od indikatora da je Hrvatskoj potreban kvalitetniji pristup financiranju visokog obrazovanja. Izjava pod nazivom „Trebamo radikalni zaokret u financiranju sustava visokog obrazovanja“, koju je popratilo i objavilo nekoliko nacionalnih medija, pozvala je nadležne institucije da izrade dugoročna poboljšanja u sustavu financiranja visokog obrazovanja temeljena na dokazivim činjenicama, umjesto da se politika i zakoni financiranja visokog obrazovanja donesu na ishitren način.

Jednakost pristupa visokom obrazovanju

Tijekom 2009. godine IRO je kontinuirano zagovarao osiguravanje jednakosti pristupa visokom obrazovanju, posebno pozivanjem na dokument „Policy preporuke za povećanje jednakog pristupa visokom obrazovanju u Hrvatskoj“, koji je objavljen krajem 2008. godine. Preporuke uključuju mjere na razini osnovnog i srednjeg školstva, mjere za osiguravanje nediskriminacije učenika iz strukovnih škola, mjere za prilagođavanje sustava osobama s invaliditetom i mjere za uklanjanje finansijskih prepreka, s naglaskom na osobe nižeg socio-ekonomskog statusa. IRO je zagovarao preporuke putem istupa u medijima tijekom studentskih blokada u travnju i svibnju 2009. te objavom članka voditelja programa Thomas Farnella „Osigurava li besplatno obrazovanje i jednak pristup obrazovanju?“ na portalu H-alter www.h-alter.org i www.iro.hr, kao i u Reviji za socijalnu politiku u srpnju 2009.

Institut za razvoj
obrazovanja

No najutjecajniji rezultat zagovaranja IRO-a u ovome području bilo je prijavljivanje projekta pod nazivom „Prema pravednom i transparentnom pristupu visokom obrazovanju u Hrvatskoj“ na natječaj programa Tempus Europske komisije. Projekt je izrađen u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa RH te mu je cilj pridonijeti kvalitetnim reformama u sustavu financiranja visokog obrazovanja i studentskog standarda. IRO je kroz taj projekt uspio osigurati da se planiranje navedene reforme provede uz naglašavanje načela jednakosti pristupa visokom obrazovanju. (Za detalje o projektu, vidi str. 8.).

Studiranje Institut za razvoj obrazovanja i Rektorski zbor upozoravaju:

Na stipendiju od 35.000 kuna državi se plaća još 33 tisuće kn

**O oslobođanju od poreza
i prikeza na diplomske i
doktorske studije bit će
riječi na Sajmu stipendija
23. listopada u Zagrebu**

Na Sajmu stipendija u organizaciji Instituta za razvoj obrazovanja, koji se održava 23. listopada u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, naglašak će biti na stipendijama

i promjeni zakona koja bi omogućila veće ulaganje u stipendiranje studenata. Ako fizička ili pravna osoba odluči studentu novčano pomoći za diplomski ili doktorski studij u iznosu od 35 tisuća kuna, mora državi platiti dodatnih 33 tisuće kuna za doprinos, porez i prikez.

Računica je jednostavnija i nimalo poticajna jer jed-

na stipendija u konačnici stoji 68 tisuća kuna. Stoga Institut za razvoj obrazovanja uz potporu Rektorskog zbora visokih učilišta u Hrvatskoj predlaže da se u Pravilnik o porezu na dohodak uvede kategorija stipendija za diplomske i doktorske studije koje isplaćuju zaklade i koje bi bile izuzete od oporezivanja. (J/VLM)

**Večernji
list**

Oporezivanje stipendija

Postojeći porezni propisi izostavljaju stipendije za diplomske i poslijediplomske studije u Hrvatskoj i inozemstvu, zbog čega za takve stipendije ne postoje porezne olakšice te su one u potpunosti oporezive (za sredstva izvan državnog proračuna). Slikovito prikazano, pravna ili fizička osoba koja dodjeljuje jednu neto stipendiju (iz sredstava izvan državnog proračuna) za diplomski ili poslijediplomski studij u iznosu od 35.000,00 kn, za državu mora izdvojiti još 33.000,00 kn na ime doprinosa, poreza i prikeza.

IRO je, uz potporu Rektorskog zbora visokih učilišta RH te u suradnji s Hrvatsko-američkom zakladom za obrazovanje i izobrazbu i Zakladiom Adris, u studenome 2009. poslao prijedlog za izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak Ministarstvu financija RH, u kojemu se predlaže da se u Pravilnik uvede kategorija stipendija za diplomske i poslijediplomske studije u Hrvatskoj i inozemstvu koje isplaćuju zaklade i koje moraju biti izuzete od oporezivanja. Do kraja 2009. Ministarstvo financija RH nije se očitovalo o ovom prijedlogu IRO-a.

PRAĆENJE POLITIKA I UMREŽAVANJE STRUČNJAKA

IRO je u 2009. godini izgradio infrastrukturu i informacijske kanale potrebne za praćenje i zagovaranje javnih politika visokog obrazovanja. Na internetskoj stranici www.iro.hr pokrenuta je rubrika koja okuplja strateške dokumente, legislativu i izvješća koji se odnose na politike visokog obrazovanja. Pokrenut je i **prvi informacijski servis o visokom obrazovanju** u Hrvatskoj, koji kontinuirano donosi vijesti iz hrvatskih državnih institucija i visokih učilišta, reakcije medija, najave skupova u Hrvatskoj i inozemstvu te vijesti iz Europske komisije i drugih međunarodnih institucija.

IRO je također osnovao i **Mrežu za javne politike visokog obrazovanja**, koja povezuje 24 stručnjaka i aktivista iz visokih učilišta, državnih institucija, instituta i organizacija civilnoga društva s ciljem umrežavanja, razmjene informacija te zajedničkog djelovanja kroz projekte ili inicijative (za popis članova, vidi str. 19.). Dugoročno, Mreža će biti platforma za praćenje, zagovaranje i oblikovanje javnih politika visokog obrazovanja u Hrvatskoj.

SUDJELOVANJE U NACIONALnim TIJELIMA

Kroz sudjelovanje u **Radnoj skupini za izradu nacionalnog provedbenog plana za zapošljavanje**, IRO je zagovarao uvođenje dvije mјere za čvršće povezivanje visokog obrazovanja s tržištem rada u Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja za 2009. i 2010. godinu, a one su: „Promovirati i educirati velike poslodavce o prednostima organiziranja radne prakse za studente visokih učilišta“ (čiji je IRO sunositelj) te „Razvoj i zagovaranje javnih politika koje promiču stipendiranje i kreditiranje studenata u područjima studija koji su identificirani kao najpotrebniji na tržištu rada“ (čiji je IRO nositelj).

Kroz sudjelovanje u **Savjetu za razvoj civilnog društva**, IRO je kao član koordinirao zagovaranje prijedloga za izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak Ministarstvu finančija RH. Naposljetu, predstavnik IRO-a je u studenome 2009. imenovan članom **Radne skupine za otklanjanje prepreka mobilnosti u sustavu obrazovanja RH**. U sklopu Radne skupine prihvaćen je prijedlog IRO-a o potrebi promoviranja Hrvatske kao poželjnog odredišta za studij za međunarodne studente kroz pokretanje internetskog portala o mogućnostima studija u Hrvatskoj, a koji bi mogao pozitivno utjecati na povećanje broja međunarodnih studenata koji studiraju na hrvatskim visokim učilištima.

II. PRUŽANJE EKSPERTIZE I TEHNIČKE PODRŠKE

REFORMA SUSTAVA FINANCIRANJA VISOKOG OBRAZOVANJA I STUDENTSKOG STANDARDA

U listopadu 2009. godine Europska komisija je odobrila financiranje Tempus projekta pod nazivom „**Prema pravednom i transparentnom pristupu visokom obrazovanju u Hrvatskoj**“. Projekt, koji je IRO razvio u suradnji s konzorcijem od 21 institucije, jedan je od samo 69 odobrenih projektnih prijedloga od ukupno 608 prijava projekata iz 46 zemalja.

Projekt će pružiti temelj za nacionalnu reformu hrvatskog sustava visokog obrazovanja koja će pridonijeti osiguravanju pravednog i transparentnog pristupa visokom obrazovanju uklanjanjem finansijskih prepreka. Rezultat projekta bit će *policy* okvir koji će predložiti elemente novog sustava financiranja visokog obrazovanja i studentskog standarda u Hrvatskoj, a koji može utjecati na konkretne izmjene i dopune relevantnih zakona i propisa. U središtu je projekta princip donošenja relevantnih odluka na temelju podataka prikupljenih preciznim studijama i analizama. U sklopu projekta će se prikupiti podaci o socio-ekonomskom statusu studenata u Hrvatskoj, analizirati različiti europski modeli, izraditi novi model financiranja visokog obrazovanja te izraditi sustav praćenja i evaluacije istoga.

Projekt je prijavio međunarodni konzorcij koji, između ostalog, čine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, Institut za razvoj obrazovanja, hrvatska sveučilišta i instituti te međunarodni partneri iz 6 zemalja Europske unije. Projekt će započeti u siječnju 2010. i trajati do siječnja 2013. godine.

III. POKRETANJE ZAKLADE INSTITUTA

Institut za razvoj obrazovanja (IRO) je u 2009. godini osnovao Hrvatsko-američku zakladu za obrazovanje i izobrazbu, jedinstvenu zakladu za stipendiranje, temeljenu na partnerstvu između hrvatske i američke vlade, akademske zajednice, gospodarskog sektora i organizacija civilnoga društva.

Hrvatsko-američka zaklada za obrazovanje i izobrazbu pokrenuta je s ciljem poticanja razmjene znanja i vještina između Hrvatske i Sjedinjenih Američkih Država putem programa stipendiranja značajnih za društveni i gospodarski napredak Hrvatske. Zaklada će dodjelom stipendija za studij u SAD-u dodatno ojačati akademsku mobilnost između Hrvatske i SAD-a.

Hrvatsko-američka
zaklada
za obrazovanje
i izobrazbu

Zakladu su 4. studenoga 2009. u *American Corner-u* u Zagrebu službeno otvorili Nj. E. James B. Foley, veleposlanik Sjedinjenih Američkih Država u RH i prof. dr. sc. Dražen Vikić-Topić, državni tajnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH.

UPRAVNI ODBOR ZAKLADE

Zaklada predstavlja inovativan i transparentan institucionalni okvir za dodjelu stipendija, a njome kroz članstvo u Upravnom odboru upravljaju predstavnici Vlade RH i SAD-a, akademske zajednice, američke i hrvatske poslovne zajednice te predstavnici organizacija civilnoga društva. Članovi Upravnog odbora su: Gordan Kožulj (Madison Consulting i diplomant Sveučilišta Berkeley), Robert Post (Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj), Ivana Puljiz (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH), Gavin Susman (američki investitor i donator), Ninoslav Šćukanec (Institut za razvoj obrazovanja), Ksenija Turković (Sveučilište u Zagrebu) te Mladen Vedriš (Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

PROGRAM „STIPENDIJA ZA BUDUĆNOST“

Zaklada je 4. studenog 2009. ponosno pokrenula svoj prvi program stipendiranja „**Stipendija za budućnost**“ (*Fellowship for the Future*) putem kojeg će dodjeljivati pune stipendije hrvatskim državljanima za diplomske (*Master*) studije u SAD-u u područjima studija značajnim za društveni i gospodarski razvoj Hrvatske.

Na natječaj su pristigle 42 prijave kandidata za diplomske (*Master*) studije u različitim područjima studija, uključujući pravo, javne politike, poslovno upravljanje, komunikacije, financije i obrazovanje. Uspješni kandidati ističu se akademskim i liderским sposobnostima u svom području te posvećenošću društvenom i gospodarskom razvoju Hrvatske, a jedan od važnih preduvjeta za dobivanja stipendije njihov je povratak u Hrvatsku nakon završenog studija u SAD-u.

II. OBRAZOVNO SAVJETOVANJE I EDUKACIJSKE USLUGE

I. STUDIRANJE U HRVATSKOJ I INOZEMSTVU

IRO je u 2009. godini nastavio pružati usluge **informiranja i savjetovanja o visokom obrazovanju u Hrvatskoj, Europi i SAD-u**. U 2009. godini ukupno je 18.175 osoba kontaktiralo IRO, od čega je bilo 1.913 posjetitelja, 4.922 telefonskih upita te 11.340 upita elektroničkom poštom. To čini porast od 27% u odnosu na 2008. godinu. IRO je također održao 19 sesija grupnog savjetovanja na kojima je sudjelovalo 192 posjetitelja.

Ovaj porast interesa za usluge IRO-a vidljiv je i na **internetskoj stranici www.iro.hr**, koja sadrži informacije o studiranju u Hrvatskoj, Europi i SAD-u. Internetsku stranicu IRO-a u 2009. godini posjetilo je 342.668 posjetitelja, što je porast od 15% u odnosu na 2008. godinu.

IRO je u 2009. godini učinio značajan iskorak u području obrazovnog savjetovanja i institucionalizirao pružanje usluga obrazovnog savjetovanja na način da je postao **službeni obrazovni informacijski centar** za studente, učenike i zaposlenike Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Zagrebačke umjetničke gimnazije, te će im pružati besplatno informiranje i savjetovanje o mogućnostima studija i stipendiranja u Hrvatskoj i inozemstvu. IRO je ovu suradnju ponudio i drugim sveučilištima, fakultetima i školama u Hrvatskoj te očekuje uspostavu slične suradnje s većim brojem navedenih institucija. Institucionalizacija suradnje s ključnim dionicicima u obrazovanju u Hrvatskoj dokaz je visoke kvalitete usluga IRO-a koju prepoznaju brojne obrazovne institucije s kojima IRO uspješno surađuje.

II. STIPENDIJE ZA VISOKO OBRAZOVANJE

SAJAM STIPENDIJA

5. jubilarni Sajam stipendija održan je 21. listopada 2009. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Sajam stipendija 2009. bio je dosad najveći i najuspješniji Sajam po pitanju broja izlagača i posjetitelja, predstavljenih stipendija te medijske pokrivenosti: sudjelovalo je 40 izlagača, a predstavljeno je preko 70 programa stipendiranja

putem kojih se dodjeljuje 4.400 pojedinačnih stipendija. Sajam stipendija posjetilo je više od 6.000 posjetitelja u jednome danu.

Sajam stipendija postao je najveći događaj ove vrste u Hrvatskoj te je u javnosti prepoznat kao središnji nacionalni događaj koji promiče širenje pristupa visokom obrazovanju u Hrvatskoj i potiče međunarodnu mobilnost hrvatskih studenata i profesora. U korist iznimne kvalitete Sajma stipendija govori činjenica da Sajam podržavaju glavni dionici u području visokog obrazovanja u Hrvatskoj: nadležno Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH, predstavničko tijelo svih sveučilišta u Hrvatskoj (Rektorski zbor visokih učilišta RH) te sami studenti (putem brojnih partnerskih studentskih udruga).

PORAL WWW.STIPENDIJE.INFO

Osim Sajma stipendija, IRO je nastavio razvijati portal o stipendijama, www.stipendije.info, koji je u 2009. godini imao više od milijun posjetitelja (1.015.275), što je **porast od 50%** u usporedbi s 2008. godinom. Do kraja 2009. godine u arhivi portala objavljeno je više od 1.396 natječaja za stipendije te je mjesечно u prosjeku objavljeno 30 novih natječaja. Ovo je potvrda kako je portal postao referentno mjesto za stipendije u Hrvatskoj.

U 2009. godini dodatno je razvijena **Baza stipendija** na www.stipendije.info, koja predstavlja svojevrsni „registar stipendija“ u Hrvatskoj. Prikljucene kroz posebno istraživanje, u Bazi se nalaze detaljne informacije o institucijama sa sjedištem u Hrvatskoj koje dodjeljuju stipendije, o područjima za koje se dodjeljuju stipendije, o iznosu i broju stipendija te o proceduri i vremenu prijavljivanja. Iako još uvijek u izradi, Baza će dugoročno omogućiti pregled ponude stipendiranja Hrvatskoj. U bazi stipendija trenutno se nalazi 196 institucija.

ADMINISTRIRANJE PROGRAMA STIPENDIRANJA

IRO je u 2009. godini administrirao **7 programa stipendiranja** i to u ime *Open Society Institute* iz New Yorka (5 programa stipendiranja), *American Councils for International Education* iz Washingtona (1 program stipendiranja) te *Central European University* iz Budimpešte. Putem ovih programa omogućena je finansijska potpora za studij u inozemstvu za sveukupno 39 osoba iz Hrvatske.

Donator stipendije	Program	Prijave	Stipendije
Open Society Institute	<i>Undergraduate Exchange Program</i>	11	3
	<i>Global Supplementary Grant Program</i>	Nemamo podatke	8
	<i>OSI FCO Chevening Scholarship (Oxford, York)</i>	26	4
	<i>OSI FCO Chevening Scholarship (Cambridge)</i>	19	3
	<i>OSI/Staffordshire PhD</i>	1	0
American Councils for International Education	<i>Junior Faculty Development Program</i>	24	5
Central European University	<i>Central European University</i>	43	16
Ukupno		124	39

Stipendisti programa *Global Supplementary Grant Program* trenutno borave na prestižnim sveučilištima poput *Cambridge University* i *Goldsmiths College* (Velika Britanija) ili *Katholieke Universiteit Leuven* (Belgija), dok stipendisti programa *Junior Faculty Development Program* borave na prestižnim američkim sveučilištima poput *George Washington University* ili *University of Texas u Austinu*.

III. EDUKACIJSKE USLUGE

PRIPREMA I POLAGANJE STANDARDIZIRANIH ISPITA

Najtraženije usluge IRO-a vezane su za standardizirane testove za upis na strana sveučilišta. Prema statistikama ureda, upiti **više od 4.000 osoba ili 62% svih upita** (zaprimljenih u uredu, putem telefona ili e-maila) odnosili su se na pripremu ili polaganje standardiziranih testova (TOEFL, GMAT, GRE ili SAT).

U 2009. godini 184 polaznika pohađalo je u IRO-u tečaj za pripremu standardiziranih testova, a 248 ih je polagalo TOEFL i GMAT ispite.

EF ŠKOLA STRANIH JEZIKA

Oko 10% svih telefonskih i osobnih upita stranaka IRO-a u 2009. godini odnosilo se na mogućnost učenja stranih jezika preko EF škole stranih jezika (ukupno 675 upita). Ukupno devet osoba pohađao je školu stranih jezika u 2009. godini, i to na atraktivnim lokacijama poput New Yorka, Londona i Oxforda.

POKAZATELJI POSTIGNUĆA

I. POSTIGNUĆA U BROJKAMA

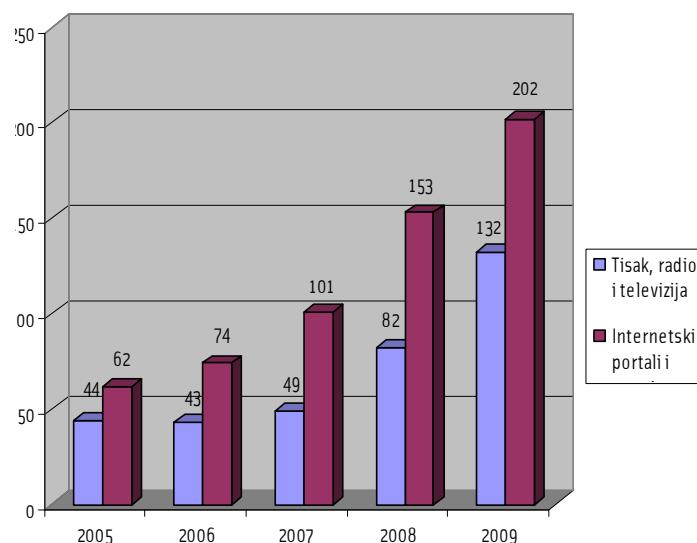
POSJEĆENOST UREDA

- Posjetitelji: 1.913
- Polaznici tečajeva/polagatelji ispita: 184/248
- Telefonski promet: 4.922
- E-mail promet: 11.340
- **Ukupno = 18.175 upita/posjetitelja**

PRISUTNOST U MEDIJIMA

U 2009. godini objavljena su 132 članka, priloga i najave o IRO-u na televiziji, radiju i u tiskanim medijima. Na internetskim stranicama i portalima objavljena su ukupno 202 članka i najave. Kontinuirani porast vidljivosti IRO-a u medijima u protekle četiri godine moguće je pratiti na sljedećem grafu:

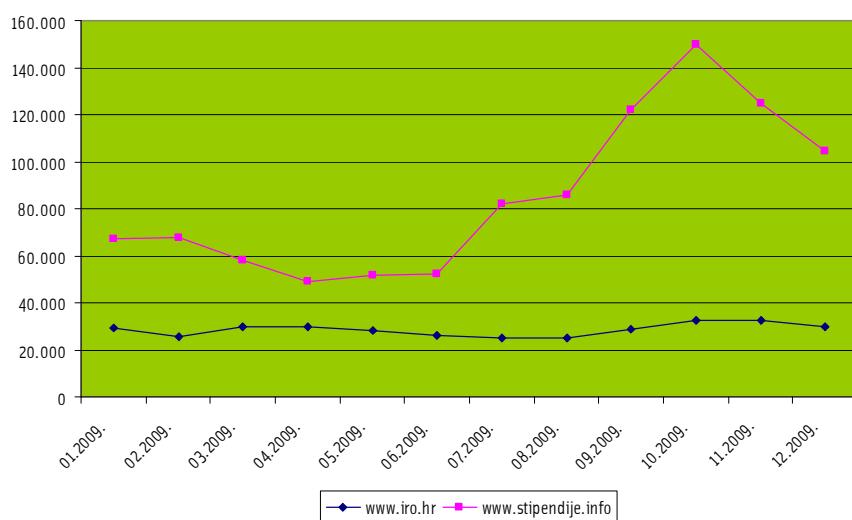
IRO u medijima: broj isječaka iz medija 2005.-2009.

POSJEĆENOST STRANICA INSTITUTA

Internetske stranice IRO-a u 2009. godini posjetilo je ukupno **1.357.943 posjetitelja** od čega je 342.668 posjetilo stranicu www.iro.hr, a 1.015.275 stranicu www.stipendije.info, što je porast od približno 50% u usporedbi s 2008. godinom.

Broj posjeta na internetskim stranicama - 2009. godina

II. EVALUACIJE

Kako bi osigurao visoke standarde kvalitete u radu, IRO sustavno provodi interne i vanjske evaluacije svoga rada. Sažeci glavnih rezultata vanjskih evaluacija rada IRO-a provedenih u 2009. godini (u obliku anketa i evaluacijskih obrazaca korisnika usluga IRO-a) nalaze se niže u tekstu:

EVALUACIJA POSJETITELJA SAJMA STIPENDIJA 2009.

Rezultati ankete provedene na uzorku od **109 ispitanika** (od ukupno 6.000 posjetitelja) pokazuju veliku potrebu za održavanjem Sajma stipendija te njegovu važnost za akademsku zajednicu i širu javnost. Visoku kvalitetu Sajma stipendija 2009. istaknulo je 92% ispitanika: Sajmu je „odličnu“ ocjenu dalo 19% ispitanika, „jako dobru“ 41% ispitanika, a „dobru“ ocjenu 32% ispitanika. Samo je 7% ispitanika Sajmu dalo „zadovoljavajuću“ ocjenu i 1% „lošu“.

EVALUACIJA POLAZNIKA TEČAJEVA

Od **74 polaznika** TOEFL tečaja u IRO-u koji su ispunili evaluacijske obrasce u 2009. godini (od ukupno 142 polaznika), 87% svih polaznika dalo je ocjenu „odlično“ za metodu podučavanja, stečeno znanje i kvalitetu radnih materijala, dok je ostalih 13%

dalо ocjenu „vrlo dobro“. Od **43 polaznika** GMAT tečaja u IRO-u koji su ispunili evaluacijske obrasce u 2009. godini, 67% svih polaznika dalо je ocjenu „odlično“ za metodu podučavanja, stečeno znanje i kvalitetu radnih materijala, dok je 21% dalо ocjenu „vrlo dobro“ te 11% „dobro“, dok je 1% ispitanika dalо ocjenu „osrednje“.

EVALUACIJA POLAZNIKA GRUPNOG SAVJETOVANJA O STUDIRANJU U HRVATSKOJ INOZEMSTVU

Od ukupnog broja od 192 polaznika grupnog savjetovanja, njih **105** je ispunilo evaluacijske obrasce u 2009. godini. Na pitanje o kvaliteti sadržaja grupnog savjetovanja i jasnoći informacija, 65% ispitanika dalо je ocjenu „odlično“, a 35% „zadovoljavajuće“, dok je na pitanje o kvaliteti organizacije grupnog savjetovanja (koncept obaveznih predbilježbi, prezentacije, vrijeme trajanja grupnog savjetovanja), 61% dalо ocjenu „odlično“, a 35% „zadovoljavajuće“. Nijedan ispitanik nije grupno savjetovanje u IRO-u ocijenio negativnom ocjenom („nije zadovoljilo moja očekivanja“).

EVALUACIJA STIPENDISTA PROGRAMA IRO-A

Od **18 stipendista** programa *Open Society Institute i American Councils for International Education* ispitanih u 2009. godini, na pitanje o kvaliteti komunikacije između IRO-a (kao administracijskog centra za navedene programe stipendiranjа) i kandidata tijekom seleksijskog postupka, 59% ispitanika dalо je ocjenu „odlično“, a 41% „vrlo dobro“. Na pitanje o kvaliteti profesionalnosti osoblja IRO-a u pružanju podrške u procesu prijave i selekcije za stipendije, 65% ispitanika dalо je ocjenu „odlično“, a 35% „vrlo dobro“.

KOMENTARI I POHVALE

Izdvojeni komentari polaznika tečajeva

- „Profesor je bio jako dobar i jako se potrudio da svatko od polaznika pokuša dati najbolje od sebe. Jako sam zadovoljan načinom na koji je profesor radio s nama“ (TOEFL)
- „Redovitost tečaja me natjerala da sama radim kontinuirano i disciplinirano“ (TOEFL)
- „Zadovoljan sam jer imamo dobar materijal i dobrog učitelja koji kvalitetno objašnjava sve“ (GMAT)
- „Korisni, jasni savjeti o tome kako učiti i pripremati se za ispit“ (GMAT)

Izdvojeni komentari stipendista

- „Mislim da IRO već čini nevjerljiv posao u prenošenju informacija OSI/NSP kandidatima. Ne znam što bi mogao bolje učiniti, jer sva je moja komunikacija s IRO-a bila jednostavna, profesionalna i brza“
- „Tijekom cijelog procesa, čim bih imao kakvih pitanja, imao sam osjećaj da će mi netko na prijateljski način odgovoriti na njih“

III. JAVNA DOGAĐANJA

Institut za razvoj obrazovanja (IRO) 2009. godine sudjelovao je na ukupno 22 događanja u Hrvatskoj, od kojih je samostalno organizirao 10 događanja. Slijedi pregled najvećih i najistaknutijih događanja:

Serija predavanja: Info dani o studiranju u SAD-u povodom

Tjedna međunarodnog obrazovanja

Datum: 16.11.2009. - 20.11.2009.

Mjesto: prostorije Instituta za razvoj obrazovanja, Zagreb

Organizator: Institut za razvoj obrazovanja

Sajam: Prezentacija u sklopu popratnog programa Interlibera, sajma knjiga i multimedije: Studirati u SAD-u

Datum: 11.11.2009.

Mjesto: Zagrebački velesajam

Organizator: Interliber/Američko veleposlanstvo

Info-dan: Mobilnost mladih u obrazovanju i zapošljavanju

Datum: 19.11.2009.

Mjesto: Skupštinska dvorana Varaždinske županije, Varaždin

Organizator: Odsjek za europske integracije Varaždinske

županije

Konferencija za novinare i javno predstavljanje Hrvatsko-američke zaklade za obrazovanje i izobrazbu

Datum: 05.11.2009.

Mjesto: Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića, Zagreb

Organizator: Institut za razvoj obrazovanja i Hrvatsko-

američka zaklada za obrazovanje i izobrazbu

Sajam stipendija 2009.

Datum: 21.10.2009.

Mjesto: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Organizator: Institut za razvoj obrazovanja

Sajam cjeloživotnog učenja

Datum: 02.10.2009.

Mjesto: Trg bana Josipa Jelačića, Zagreb

Organizator: Agencija za obrazovanje odraslih

Dan karijera 2009.

Datum: 07.05.2009.

Mjesto: Boćarski dom, Zagreb

Organizator: portal MojPosao

Okrugli stol: Pristup obrazovanju kao odrednica socijalne uključenosti

Datum: 26.05.2009.

Mjesto: prostor Tvrnice, Zagreb

Organizator: Udruga ZaMirNET, Institut za javne financije

IV. PUBLIKACIJE

U sklopu svojih projekata IRO objavljuje publikacije vezane uz visoko obrazovanje u Hrvatskoj i inozemstvu. Ova rubrika sadrži kratak opis objavljenih publikacija. Elektronske verzije publikacija možete besplatno preuzeti s naše internetske stranice www.iro.hr (rubrika: Publikacije). U 2009. godini IRO je objavio sljedeće publikacije:

ČLANCI KOJE SU OBJAVILI DJELATNICI IRO-A

Jamči li besplatno obrazovanje i jednak pristup obrazovanju?

Thomas Farnell, voditelj programa
Osvrt objavljen u Reviji za socijalnu politiku, Vol.16 No.2
srpanj 2009.

Osigurava li besplatno obrazovanje i jednak pristup obrazovanju?

Thomas Farnell, voditelj programa
Članak objavljen na portalu H-alter (Novine Hrvatske alternative), www.h-alter.org

ČLANCI KOJE SU OBJAVILI SURADNICI IRO-A

Članci suradnika IRO-a objavljeni su u sklopu kolumna „Javne politike visokog obrazovanja“ na www.iro.hr i na portalu www.h-alter.org. IRO je bio glavni urednik tekstova, u suradnji s uredništvom portala H-alter.

Visoko obrazovanje i tržište rada: razgovor sa Sanjom Crnković - Pozaić. Mašenjka Bačić, novinarka portala www.h-alter.org

Visoko obrazovanje kao motor društvenog razvoja. Danijela Dolenc, asistentica na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

Položili ispit iz pritiska na vlast. Mašenjka Bačić, novinarka portala www.h-alter.org

Studij i socio-ekonomski status. Nea Tanović, studentica na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Trebamo radikalni zaokret u financiranju sustava visokog obrazovanja - Zajednička izjava

O neoliberalizmu, Bolonjskom procesu, njegovoj socijalnoj dimenziji i studentskim prosvjedima. Karin Doolan, Institut za društvena istraživanja

Oprostite na smetnji, ali mi držimo ključeve. Mašenjka Bačić, Jelena Svircić, novinarke portala www.h-alter.org

Bolonjska reforma i javno sveučilište: mene, tekel, fares? Nikola Vuletić, Odsjek za francuske i iberoromanske studije, Sveučilište u Zadru

Socijalno neosjetljive prakse - primjeri iz hrvatskog visokog obrazovanja. Karin Doolan, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu

Društvo (ne)znanja u državnoj službi? Iva Tarle, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH

SURADNICI I PARTNERI

Kako bi postigao svoje ciljeve u 2009. godini, IRO je putem svojih programa i projekata surađivao s čak **71 institucijom** iz Hrvatske i inozemstva iz svih sektora društva: državnim institucijama i tijelima lokalne samouprave, visokim učilištima, privatnim tvrtkama, medijima, organizacijama civilnoga društva i studentskim udrugama. IRO je također usko surađivao s **41 pojedincem** iz navedenih institucija na zajedničkim projektima. Zahvaljujemo svim partnerima i partnerskim institucijama na suradnji, podršci i povjerenju u 2009. godini te se radujemo nastavku suradnje u 2010. godini.

I. POJEDINCI

PROJEKT "PLATFORMA ZA PRAĆENJE I ZAGOVARANJE JAVNIH POLITIKA VISOKOG OBRAZOVANJA"

Članovi Mreže za javne politike visokog obrazovanja

- dr.sc. Predrag Bejaković, Institut za javne financije
- dr. sc. Petar Bezinović, izv. prof., Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja
- Emina Bužinkić, Mreža mladih Hrvatske
- mr. sc. Sanja Crnković-Pozaić, Bit-croatia d.o.o.
- Marina Cvitanušić, mag.oec., Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu
- Danijela Dolenec, MSc, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
- Karin Doolan, MPhil, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja
- dr. med. Davor Ježek, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- prof. dr. sc. Lelia Kiš-Glavaš, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

- doc. dr. sc. Vesna Kovač, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
- prof. dr. sc. Jasminka Ledić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
- dr. sc. Mira Lenardić, Nacionalno vijeće za konkurentnost
- Sven Marčelić, Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru
- mr. sc. Teo Matković, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- doc. dr. sc. Tamara Perišin, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- prof. dr. sc. Siniša Rodin, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- prof. dr. sc. Vedrana Spajić-Vrkaš, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- prof. dr. sc. Aleksandar Štulhofer, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- doc. dr. sc. Berto Šalaj, Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu
- Mirjana Zečirević, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Središnja služba
- Sanja Živković, Sveučilište u Dubrovniku

Autori teksta kolumna „Javne politike visokog obrazovanja“:

- Mašenjka Bačić, H-alter (Novine H-rvacke ALTER-native)
- Bojana Ćulum, Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci
- Danijela Dolenc, MSc, asistentica na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
- Karin Doolan, MPhil, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja
- Sven Marcelić, Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru
- Nea Tanović, studentica na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- Iva Tarle, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH
- doc. dr. sc. Nikola Vuletić, Odsjek za francuske i iberoromanske studije, Sveučilište u Zadru

Autori zajedničke izjave „Trebamo radikalni zaokret u financiranju visokog obrazovanja“:

- Danijela Dolenc, MSc, asistentica na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
- Karin Doolan, MPhil, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja
- doc. dr. sc. Vesna Kovač, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
- mr. sc. Teo Matković, Studijski centar socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- doc. dr. sc. Berto Šalaj, Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu
- prof. dr. sc. Zdravko Petak, Fakultet političkih znanosti, Sveučilište u Zagrebu

HRVATSKO-AMERIČKA ZAKLADA ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU

Članovi Upravnog odbora

- Gordan Kožulj (voditelj klijenata, Madison Consulting i diplomant Sveučilišta Berkeley)

- Robert Post (savjetnik, Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj)
- Ivana Puljiz (ravnateljica, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH)
- Gavin Susman (američki investitor i donator)
- prof. dr. sc. Ksenija Turković (prorektorica, Sveučilište u Zagrebu)
- prof. dr. sc. Mladen Vedriš (predstojnik katedre za ekonomsku politiku, Pravni fakultet)

PROJEKT “UNAPRJEĐENJE SUSTAVA FINANCIRANJA STUDIJA NA JAVNIM SVEUČILIŠTIMA U HRVATSKOJ”

Članovi istraživačkog tima

- Danijela Dolenc, MSc, Fakultet političkih znanosti, Sveučilišta u Zagrebu
- Mladen Domazet, Karin Doolan, Iva Odak i Saša Puzić, Institut za društvena istraživanja - Centar za razvoj i istraživanje obrazovanja

ADMINISTRIRANJE PROGRAMA STIPENDIRANJA

Članovi seleksijskih odbora za programe *OSI Network Scholarship Programs* i *Junior Faculty Development Program*:

- Larisa Buhin, PhD, The Chicago School of Professional Psychology
- Karin Doolan, MPhil, Institut za društvena istraživanja
- doc. dr. sc. Jasenka Gudelj, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Larry Moneta, PhD, Duke University (SAD)
- doc. dr. sc. Tamara Perišin, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- prof. dr. sc. Siniša Rodin, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Bernard Vrban, Veleposlanstvo Velike Britanije

II. INSTITUCIJE

PROJEKT "ACCESS: PREMA PRAVEDNOM I TRANSPARENTNOM PRISTUPU VISOKOM OBRAZOVANJU U HRVATSKOJ"

Hrvatski partneri

- Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Hrvatski studentski zbor
- Institut za društvena istraživanja - Centar za razvoj i istraživanje obrazovanja
- Institut za javne financije
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH
- Sveučilište u Dubrovniku
- Sveučilište u Puli
- Sveučilište u Rijeci
- Sveučilište u Splitu
- Sveučilište u Zadru
- Vijeće veleučilišta i visokih škola RH
- Udruga za razvoj visokoga školstva "Universitas"

Inozemni partneri

- CHEPS - Centre for Higher Education Policy Studies (individual Expert: Jon File) (NDL)
- CSN - Swedish Board for Study Support (SWE)
- Corvinus University of Budapest (HU)
- International School for Social and Business Studies, Celje (SLO)
- Karl Franzens University of Graz (AU)
- Mälardalen University (SWE)
- Slovenian Ministry of Higher Education, Science and Technology (SLO)
- Technische Universität Dresden (DE)

PROJEKT "UNAPRJEĐENJE SUSTAVA FINANCIRANJA STUDIJA NA JAVnim SVEUČILIŠTIMA U HRVATSKOJ"

- Institut za društvena istraživanja - Centar za razvoj i istraživanje obrazovanja
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH

PROJEKT "PLATFORMA ZA PRAĆENJE I ZAGOVARANJE JAVNIH POLITIKA VISOKOG OBRAZOVANJA"

Glavni partner

- H-alter (Novine H-rvacke ALTER-native), nakladnik: Udruga za nezavisnu medijsku kulturu

SAJAM STIPENDIJA 2009.

Glavni partner

- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Donatori i pokrovitelji

- Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Agencija za mobilnost i programe EU
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH

Pokrovitelji

- Grad Zagreb
- Hrvatska gospodarska komora (HGK)
- Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)
- Rektorski zbor visokih učilišta RH
- Sveučilište u Zagrebu

Medijski pokrovitelji

- Lider
- Moj Posao
- Radio 101
- T-portal
- Večernji list

Partneri u promociji

Studentske organizacije fakulteta Sveučilišta u Zagrebu:

- BEST Zagreb
- eSTUDENT
- Hrvatska studentska asocijacija
- IAESTE - međunarodna asocijacija za razmjenu studenata prirodnih i tehničkih znanosti
- IEEE-Hrvatska sekcija
- Klub studenata sociologije Diskrepancija
- Pravnik

HRVATSKO-AMERIČKA ZAKLADA ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU

Partnerske institucije

- Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH
- Sveučilište u Zagrebu

INFORMIRANJE I SAVJETOVANJE O VISOKOM OBRAZOVANJU

Inozemni partneri

- EducationUSA, Mreža obrazovnih savjetnika (SAD)
- EF - International Language Schools (Švicarska)
- ETS - Educational Testing Service (SAD)
- GMAC - Graduate Management Admission Council (SAD)

- IIE - Institute of International Education Budapest (Mađarska)
- U.S. Department of State, Bureau of Educational and Cultural Affairs (SAD)
- Veleposlanstvo Sjedinjenih Američkih Država u RH

Hrvatski partneri

- CCUSA Croatia

ADMINISTRIRANJE PROGRAMA STIPENDIRANJA

Inozemni partneri

- American Councils for International Education, (SAD)
- British Council Zagreb
- Central European University (Mađarska)
- Open Society Institute (SAD; Velika Britanija)
- Veleposlanstvo Ujedinjenog Kraljevstva u RH

WEB SURADNJA

Partnerske internetske stranice

- Biologija.com
- Centar za ženske studije
- Domaći
- Forum za slobodu odgoja
- H-alter
- Udruga Igra
- Studentnet.hr
- ELSA Zagreb
- IEEE Zagreb
- Studentska udruga Pravnik
- IAESTE - međunarodna asocijacija za razmjenu studenata prirodnih i tehničkih znanosti

SURADNJA NA DRUGIM PROJEKTIMA

- Agencija za obrazovanje odraslih
- Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ured za međunarodnu suradnju
- Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića, Zagreb
- MojPosao
- Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Skupština studenata fakulteta političkih znanosti, Zagreb
- Udruga ZaMirNET
- Udruge eStudent i eAlumni
- Varaždinska županija, Odsjek za europske integracije

TIJELA UDRUGE I DJELATNICI

I. TIJELA UDRUGE

SKUPŠTINA

Članovi skupštine su:

- Danijela Dolenec
- Thomas Farnell
- Martina Kado
- Ognjenka Manojlović
- Ana Marinović
- Lana Ofak
- Zora Beluhan-Posinovec
- Ivana Puljiz
- Ninoslav Šćukanec
- Nedeljko Vareškić
- Nina Vranešević

Mandat članova skupštine traje do 15.12.2010. godine.

PREDSJEDNIK

Predsjednik IRO-a je Ninoslav Šćukanec i njegov mandat traje do 15.12.2010. godine.

IZVRŠNI ODBOR

Članovi Izvršnog odbora su:

- Thomas Farnell
- Ana Marinović
- Ninoslav Šćukanec
- Nedeljko Vareškić
- Nina Vranešević

Mandat izvršnog odbora traje do 15.12.2010. godine.

NADZORNI ODBOR

Članovi Nadzornog odbora su:

- Martina Kado
- Zora Beluhan-Posinovec
- Lana Ofak

Mandat nadzornog odbora traje do 15.12.2010. godine

II. DJELATNICI

U 2008. godini IRO je imao 23 djelatnika. Djelatnici IRO-a uključuju stalno zaposlene (6), suradnike (9) i asistente na volonterskoj osnovi (8).

STALNO ZAPOSLENI (PUNO RADNO VRIJEME)

- mr.sc. Ninoslav Šćukanec, izvršni direktor
- Thomas Farnell, MA, voditelj programa
- Nedeljko Vareškić, dipl.ing., voditelj informacijsko-komunikacijskih tehnologija
- Nina Vranešević, prof., voditeljica projekta
- Ana Marinović, dipl.oec., voditeljica edukacijskih usluga
- Ana Budin, MPP, upraviteljica Hrvatsko-američke zaklade za obrazovanje i izobrazbu

SURADNICI

- Dražen Babić, predavač za TOEFL
- doc. dr. sc. Jelena Beban-Brkić, predavačica za SAT/GRE, GMAT
- Sandra Dobrić, suradnica za komunikacije
- Maja Ivanović-Rakoš, prof., predavačica za GMAT
- Martina Kado, MSc, predavačica za GMAT
- Maja Mrvoš, voditeljica ureda
- Filip Romanić Kristensen, zamjenski predavač za SAT/GRE
- dr. sc. Marija Šimić, predavačica za SAT/GRE
- Iva Zokić, suradnica za obrazovno savjetovanje

ASISTENTI (NA VOLONTERSKOJ OSNOVI)

- Maja Islam, asistentica za upravljanje uredom
- Ana Laća, asistentica za komunikacije
- Petra Mesarić, asistentica za marketing
- Ana Mihaljević, asistentica za stipendije
- Melina Mohorić, asistentica za obrazovno savjetovanje
- Katarina Muše, asistentica za stipendije
- Ana Nahod, asistentica za javne politike
- Lina Tomašić, asistentica za marketing

FINANCIRANJE

I. FINACIJSKO IZVJEŠĆE

IZVORI FINANCIRANJA

Financiranje IRO-a regulirano je Statutom u okviru odredaba koje stoje u Članku 19.: "Udruga je neprofitna organizacija, a financira se:

- Iz projekata prema proračunu od određenog donatora.
Rad na realizaciji projekata financira donator, prema finacijskom planu.
- Iz donacija, darova, dobrovoljnih priloga.
- Iz sredstava dobivenih za rad iz odgovarajućih državnih fondova.
- Iz članarina.
- Iz prihoda od njenih dopuštenih djelatnosti.
- Iz drugih izvora predviđenih zakonom.

U slučaju dobiti, ista će se upotrijebiti za promicanje djelatnosti Udruge".

RAČUN PRIHODA I RASHODA ZA 2009.

PRIHODI	IZNOS U KN
Prihodi od članarina	366.648
Prihodi od prodaje knjiga	37.702
Prihodi od učenja stranih jezika u inozemstvu	168.003
Prihodi od testiranja	68.700
Prihodi od Sajma stipendija	102.125
Prihodi od oglašavanja	27.499
Prihodi od ugovora za pružanje usluga s tuzemnim organizacijama	69.995
Prihodi od ugovora za pružanje usluga s inozemnim organizacijama	0
Prihodi od donacija iz državnog proračuna RH	216.146
Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave u RH	0
Prihodi od ostalih tuzemnih donacija	16.411
Prihodi od inozemnih donacija	639.673
Prihodi od kamata	83.385
Ostali prihodi	7.465
UKUPNO PRIHODI	1.803.752

RASHODI	IZNOS U KN
Neto plaće zaposlenika	416.282
Porezi i doprinosi iz i na plaće	285.025
Naknade za prijevoz zaposlenika	29.164
Intelektualne usluge: Honorari	132.520
Usluge studentskog servisa	31.951
Knjigovodstvene usluge	12.000
Bankarske usluge	5.833
Odvjetničke usluge	18.832
Revizorske usluge	1.830
Usluge dizajna i održavanje internetskih stranica	9.250
Tiskarske usluge	32.561
Oprema i održavanje opreme	12.860
Najamnine i zakupnine	103.233
Režije	25.411
Premije osiguranja prostora i opreme	2.906
Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	21.188
Fotokopiranje	2.579
Komunikacijski troškovi (telefon, pošta, Internet, domene, serveri)	36.699
Reprezentacija	19.639
Stručna usavršavanja, literatura i tisak	66.951
Usluge prijevoza i distribucije	5.128
Putni troškovi i smještaj zaposlenika	43.159
Putni troškovi i smještaj stipendista	85.402
Stipendije	25.346
Školarine i učenje stranih jezika	151.303
Usluge promidžbe, oglašavanja i informiranja	64.456
Amortizacija	22.153
Ostali rashodi	5.116
UKUPNO RASHODI	1.668.777

RAZLIKA PRIHODA I RASHODA (VIŠAK PRIHODA)	134.975
--	----------------

II. POPIS DONATORA I PROJEKATA

Institut za razvoj obrazovanja ostvario je opisane rezultate i postignuća u 2009. godini zahvaljujući institucijama koje su nas potpomogle putem donacija i projekata te im ovom prilikom posebno zahvaljujemo na povjerenju i suradnji.

HRVATSKE INSTITUCIJE

- **Agencija za mobilnost i programe EU**
  - Donacija za održavanje Sajma stipendija
- **Agencija za znanost i visoko obrazovanje**
  - Donacija za održavanje Sajma stipendija
- **Lidl Hrvatska d.o.o. k.d.**
  - Sponzorstvo za održavanje Sajma stipendija
- **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH**
  - Kampanja Pravo na obrazovanje: Informiranje i obrazovanje mlađih o vrijednostima i značaju ljudskog prava na/u visokom obrazovanju
  - Unaprjeđenje sustava financiranja studija na javnim sveučilištima u Hrvatskoj
  - Donacija za održavanje Sajma stipendija
- **Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva**
  - Institucionalna potpora

INOZEMNE INSTITUCIJE

- **American Councils for International Education: ACTR/ACCELS**
  - Junior Faculty Development Program (JFDP) 2009/10
- **Central European University**
  - Recruitment and Admission for 2009/2010
- **Embassy of The United States in Zagreb**
  - Promotion of the USA as a study destination: Enhancing the number of Croatian students studying in the US
  - 6-month operating costs of the Foundation for Education Exchange
- **European Commission, Directorate-General for Education and Culture; TEMPUS SM Programme**
  - Towards Transparent and Equitable Funding of HE in Croatia
- **European Commission, Directorate-General for Education and Culture; TEMPUS SM Programme**
  - Education for Equal Opportunities at Croatian Universities - EduQuality (u partnerstvu sa Sveučilištem u Zagrebu)
- **Institute for International Education**
  - EYF 2009 – Education USA

INOZEMNE INSTITUCIJE (nastavak)

- **Open Society Institute (OSI)**
  - Network Scholarship Program

DONACIJE U USLUGAMA I DOBRIMA

- **HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.**
  - Osiguravanje korištenja pristupa Internetu
  - Medijsko pokroviteljstvo nad Sajmom stipendija 2009. (T-portal)
- **Leksikografski zavod Miroslav Krleža**
  - Literatura za referentnu zbirku IRO-a
- **Lider press d.d.**
  - Medijsko pokroviteljstvo Sajma stipendija
- **Radio 101 d.o.o.**
  - Medijsko pokroviteljstvo nad Sajmom stipendija 2009.
- **Tau on-line d.o.o.**
  - Medijsko pokroviteljstvo nad Sajmom stipendija 2009. (MojPosao)
- **Večernji list d.d.**
  - Medijsko pokroviteljstvo nad Sajmom stipendija 2009.

PRILOG: ODABRANI ISJEĆCI IZ MEDIJA

10.10.2009. **Večernji list**

Studiranje Institut za razvoj obrazovanja i Rektorski zbor upozoravaju:

Na stipendiju od 35.000 kuna državi se plaća još 33 tisuće kn

**O oslobođanju od poreza
i prireza na diplomske i
doktorske studije bit će
riječi na Sajmu stipendija
21. listopada u Zagrebu**

Na Sajmu stipendija u organizaciji Instituta za razvoj obrazovanja, koji se održava 21. listopada u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, naglasak će biti na stipendijama

i promjeni zakona koja bi omogućila veće ulaganje u stipendiranje studenata. Ako fizička ili pravna osoba odluči studentu novčano pomoći za diplomski ili doktorski studij u iznosu od 35 tisuća kuna, mora državi platiti dodatnih 33 tisuće kuna za doprinos, porez i prirez. Računica je jednostavna i nimalo poticajna jer jed-

na stipendija u konačnici stoji 68 tisuća kuna. Stoga Institut za razvoj obrazovanja uz potporu Rektorskog zbora visokih učilišta u Hrvatskoj predlaže da se u Pravilnik o porezu na dohodak uvede kategorija stipendija za diplomske i doktorske studije koje isplaćuju zaklade i koje bi bile izuzete od oporezivanja. (JL/VLM)

Porezi poskupljaju stipendije

02.06.2009. **Slobodna Dalmacija**

ZAJEDNIČKA IZJAVA HRVATSKIH STRUČNJAKA ZA POLITIKU VISOKOG OBRAZOVANJA

Za radikalni zaokret u sustavu financiranja

Ukontekstu financiranja visokog obrazovanja, smatramo važnim upozoriti na brojne rizike za jednakosť pristupa visokom obrazovanju u Hrvatskoj koje bi mogla uzrokovati nedovoljno promišljena provedba pojedinih prijedloga zainteresiranih strana:

Studenti: Ukipanje školarina samo po sebi neće omogućiti jednak pristup visokom obrazovanju. Pozdravljamo činjenicu da su studenti diljem Hrvatske kroz nezavisne inicijative pokrenuli proces zagovaranja jednakosti pristupa visokom obrazovanju te smatramo da je nedovoljno legitimno postaviti zahtjev za ukipanje školarina u visokom obrazovanju. No, upozoravamo da će bez paralelnog rada na poboljšanju sustava studentske potpore, upisne politike i na otklanjanju nejednakosti u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju (uvjetovanih ne samo ekonomskim, već i kulturnim i socijalnim faktorima), visoko obrazovanje i dalje ostati nedostupno osobama nizeg socio-ekonomskog statusa.

Vlada: Uspješnost ne može biti jedini kriterij za oslobođanje od plaćanja studija: Obrazovno postignuće nije samo po sebi pravedan kriterij ako uzmememo u obzir da postoji veza između obrazovnog uspjeha i socio-ekonomskog statusa pojedinca. Oslobođanje od

Nedavni studentski prosvjedi samo su jedan od indikatora da je Hrvatskoj potreban radikalno kvalitetniji pristup financiranju visokog obrazovanja. Nadležne institucije, prije svega Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te javna visoka učilišta, moraju izraditi dugoročna poboljšanja u sustavu financiranja visokog obrazovanja temeljena na dokazivim činjenicama, umjesto da se politika i zakoni financiranja visokog obrazovanja donesu na ishitren način.

plaćanja studija i stipendiranje koji se temelje isključivo na kriteriju uspješnosti dovodi u opasnost da se oslobođanje od plaćanja i stipendije ponajprije dobivaju studenti višeg socio-ekonomskog statusa kojima ta pomoć nije potrebna. Potrebno je osmaziti socijalnu komponentu u reguliranju financiranja studenata u sustavu visokog obrazovanja. Također, držimo važnim preispitati kriterije na temelju kojih se alociraju sredstva iz državnog proračuna za visoka učilišta i utvrditi jesu li ti kriteriji utemeljeni na stvarnim potrebama.

Visoka učilišta: Trenutni sustav školarina nije pravedan i nije transparentan: U javnosti se do sada nije raspravljalo o socijalnoj osjetljivosti školarina, kriterijima prema kojima visoka učilišta utvrđuju visinu školarina i jesu li ti kriteriji utemeljeni na stvarnim potrebama, ovisni prihoda koje visoka učilišta

stječu putem školarina te o načinu ulaganja prihoda od školarina i vidljivost takvih podataka za javnost. Isto tako, nisu pokrenute rasprave o mogućnostima alternativnih načina stjecanja dodatnih prihoda visokih učilišta, a koji bi smanjili potrebu za prihodima stecenim od participacije studenata u pokrivanju dijela troškova studiranja.

Dugoročno rješenje

Pozivajući se na profesionalnu i praktična iskustva sustava koji prepoznaju važnost donošenja relevantnih odluka na temelju podataka prikupljenih preciznim studijama i analizama, predlažemo nadležnim institucijama da poduzmu sljedeće konkretnе korake u razdoblju do 2012. godine:

Prikupljanje podataka: Potrebno je utvrditi koliko Hrvatska izdvaja po studentu i koliko studenti izdvajaju tijekom studija kao temelj za

utvrđivanje troškova studiranja; također valja utvrditi koja je socijalna struktura studentske populacije, koji su uzroci nejednakosti u pristupu visokom obrazovanju i u odustajanju od studija te koja je poveznica između socio-ekonomskog statusa i (ne)uspjeha na fakultetu.

Apeliramo na važnost naručivanja, poticanja i podupiranja stručnih projekata i analiza o spomenutim pitanjima, a u cilju korištenja prikupljenih podataka za donošenje relevantnih odluka i strategija.

Analiza različitih europskih modela: Potrebno je analizirati različite modele financiranja u svijetu, posebno u zemljama Europske unije, te promocijaprikladnje primjere dobre prakse i prilagoditi ih hrvatskom kontekstu.

Izrada novog modela financiranja visokog obrazovanja: Na temelju prikupljenih podataka držimo važnim poduzeti sljedeće:

• Oformiti stručni tim domaćih i međunarodnih stručnjaka koji će predložiti najprikladnije modele financiranja za Hrvatsku.

• Oformiti nacionalni odbor za koordinaciju izradne politike financiranja visokog obrazovanja koji će donositi odluke i izabrati najbolji model.

• Kao temeljni demokratski princip legitimacije javnih politika, prije potvrđivanja modela i upućivanja novih zakona u saborsku proceduru, predloženi model financiranja mora biti predmet javnih rasprava

među svim glavnim dionicima.

• Potrebno je pokrenuti izmjenu zakona i podzakonskih akata koji reguliraju financiranje visokog obrazovanja sukladno postignutim dogovorima.

Izrada sustava praćenja i evaluacije novog sustava financiranja. Predložene mјere ugradene su u prijedlog projekta („Prema pravednom i transparentnom pristupu visokom obrazovanju u Hrvatskoj“) koji je prijavljen na posljednji objavljeni natječaj Europske komisije u okviru TEMPUS projekta.

Projekt je prijavio međunarodni konzorcij koji između ostalog sačinjava: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Institut za razvoj obrazovanja, hrvatska sveučilišta i instituti te međunarodni partneri. Budući da sama prijava ne osigurava njegovu provedbu, smatramo važnim da se nadležno Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta obvezuje provesti predložene mјere neovisno o prijavljenom projektu.

Kratkoročno rješenje

Također držimo važnim da šira javnost bude informirana o već pokrenutim inicijativama sličnog karaktera o čemu su upoznate nadležne institucije odnosno njihova operativna tijela, kako bi se racionalizirali napori i resursi, ali i javnosti prezentirali relevantni po-

nastavak na 14. str.

09.11.2009. Poslovni dnevnik

Stipendije za prestižna sveučilišta na kojima je cijena školarine 60.000 dolara

Suradnja Osnovana Hrvatsko-američka zaklada za stipendiranje obrazovanja hrvatskih studenata u SAD-u

KSENJA PUŠKARIĆ
ksenija.puskaric@iro.hr

Globalni trendovi pokazuju da akademika mobilnost studenata u svijetu dramatično raste, 2006. godine više od 2,9 milijuna studenata studiralo je izvan svoje zemlje, što u usporedbi sa 1,9 milijuna u 2000. godini predstavlja porast od 54,5 posto

Institut za razvoj obrazovanja (IRO) u suradnji s Veleposlanstvom Sjedinjenih Američkih Država osnovao je jedinstvenu Hrvatsko-američku zakladu, čiji je cilj stipendiranje obrazovanja hrvatskih studenata u SAD-u. Stipendija za budućnost (Fellowship for the Future) dodjeljuje se hrvatskim državljanima za diplomske studije u SAD-u iz područja koja je Vladu procijenila značajnim za društveni i gospodarski razvoj Hrvatske, a jedini uvjet je povratak u Hrvatsku nakon završetka studija.

"Cilj ove Zaklade je pridonjeti razvoju načela gospodarstva i javne uprave stipendiranjem obrazovanja najboljih hrvatskih studenata na najboljim američkim sveučilištima", istakao je Ninoslav Šćukanec, izvršni direktor IRO-a i osnivač zaklade.

Razvoj demokracije

Zaklada će tako stipendirati studente koji se odliče za diplomske studije ekonomije i menadžmenta, prava, javne uprave, poljoprivrede, zdravstva, novinarstva i slično. Natječaj je sluzbeno otvoren 4. studenoga, a prijave se zaprimaju do 11. prosinca.

"Vlada i Ministarstvo obrazovanja podravljaju osnivanje zaklade za stipendiranje studenata jer je to dokaz jačanja civilnog društva i razvoja demokracije. I do sada smo na području obrazovanja imali dobre odnose sa SAD-om. Zahvaljujući stipendijama američke vlade u posljednjih je nekoliko godina 180 naših studenata boravilo u SAD-u, a 110 američkih državljana u Hrvatskoj", rekao je Drazen Viki Topić, državni tajnik za visoko obrazovanje pri resornom ministarstvu.

Ksenija Turković, prorektorka za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta u Zagrebu, iziskušta je potvrdila da postoji velik broj

studenata zainteresiranih za studij u inozemstvu.

"Zapreke nikad nisu znanje i kvalitetu, toga ne manjka. Zapreke su finansiјe. Malo tko si može pristupiti studiranju na najboljim svjetskim fakultetima znajući da se cijene školarina kreću i do 60.000 dolara, pogotovo u SAD-u. Upravo tu prepreku zaobići ćemo ovom stipendijom", raspomenula je Turković dodavši kako stipendiranje neće biti masovno jer će se poticati izravnost.

James B. Foley, veleposlanik SAD-a, kazao je da ova zaklada predstavlja krunu donacijačkih zajedničkih programa obrazovanja obje države.

"Od sredine sedesetih godina prošlog stoljeća kroz Fulbrightov je program finansirano oko 400 najboljih hrvatskih studenata među kojima su bili Željko Rihatinski, guverner HNB-a, Kolinda Grabar-Kitarović, veleposlanica RH u SAD-u, te Ivan

Šimonović, aktualni ministar pravosuđa. "Ovo je novo vrijeme koje traži nov pristup u rješavanju problema, posebice u privatnom sektoru, pa se upravo zbog toga i nadamo da će taj sektor prepoznati važnost ulaganja u svoje buduće kadrove", istaknuo je Foley pozivavši i tvrtke i pojedince da daruju zakladi.

Rast mobilnosti

Gavin Susman, Amerikanac sa zagrebačkom adresom, za sada je najveći individualni finansijer zaklade. On je izrazio nadu da će se popis donatora uskoro povećati, a posebno se nadaje da će na njoj biti i hrvatske tvrtke, ali i drugi individualci koji si to mogu priznati.

Samo je u akademskoj godini 2007./08. u visokoskolskim ustanovama u SAD-u studiralo 602 hrvatskih državljana. Među prvi pet američkih sveučilišta koja su imala najveći broj hrvatskih studenata su prestižna sve-

učilišta poput Harvarda gdje je u akademskoj godini 2007./08. studiralo čak 12 studenata iz Hrvatske, zatim New York University, Columbia University, University of California Berkeley te Yale University. Zahvaljujući zakladi statistika bi uskoro trebala biti i veća.

Globalni trendovi pokazuju da akademika mobilnost studenata u svijetu dramatično raste. Godine 2006. više od 2,9 milijuna studenata studiralo je izvan svoje zemlje što u usporedbi sa 1,9 milijuna u 2000. godini predstavlja porast od 54,5 posto.

Osim Ksenije Turković, u Upravnom odboru zaklade bit će i Ivana Puškar, iz resornog ministarstva, Robert Post iz američkog veleposlanstva, Miljenko Vedić s Pravnom fakultetom, Gavin Susman, investitor i donator, Goran Kotulić, bivši sportski sudač, voditelj klijentata pri Madison Consultingu, koji je ujedno i diplomant sveučilišta Berkeley te Ninoslav Šćukanec, osnivač zaklade.

“

CILJ ZAKLADE
JE PRIDONJETI
RAZVOJU
GOSPODARSTVA
I JAVNE
UPRAVE
SLANJEM
KADROVA NA
SKOLOVANJE
U SAD

Ninoslav
Šćukanec
osnivač Zaklade

Zaklada je predstavljena na konferenciji za novinare

Zlatko Balen

“

ODOVJE JE NOVO
VRJUĆE
KOJE TRAŽI
NOV PRISTUP
POSEBICE U
PRIVATNOM
SEKTORU

James B. Foley
veleposlanik SAD-a

31.05.2009. **Novi list**

DESETAK STRUČNJAVA PREDLAŽU KAKO RIJEŠITI NEVOLJE U VISOKOM ŠKOLSTVU – USPJEŠNOST NE MOŽE BITI JEDINI KRITERIJ ZA NEPLAĆANJE

Ukidanjem školarina neće se olakšati odlazak na studij

ZAGREB – U Hrvatskoj danas ne postoje nikakvi konkretni podaci o tome koliko državu košta jedan student, kao što ne znamo ni koliko je studentata potrebno upisivati za ovo ili ono zanimanje. Bez tog minimuma podataka nije ni moguće donijeti bilo kakve dugoročne odluke promjenama koje se moraju dogoditi u hrvatskom sustavu visokog obrazovanja, komentirao je jučer Ninoslav Šćukanec, izvršni direktor Instituta za razvoj obrazovanja (IRO), situaciju kojoj se danas nalazi visoko obrazovanje. Njegov je komentar bio dio Izjave s prijedlozima za rješavanje problema netransparentnog, neučinkovitog i nepravednog sustava financi-

ranja visokog obrazovanja, predstavljenje jučer u prostorijama IRO-a. Zbog nedavno prekinutih studentskih prosjeda, zahvaljujući kojima je pažnja javnosti skrenuta na goruće probleme u hrvatskom visokom školstvu, desetak je stručnjaka s područja javnih politika i obrazovanja ponudilo, u suradnji IRO-om, svoje mišljenje o problematici.

– Zahtjevi studentata za besplatnim visokim obrazovanjem, kao i reakcije nadležnih institucija pokazali su kako je Hrvatskoj trenutno potreban radikalni zaokret u vodenju rasprave o problematice besplatnog visokog obrazovanja, rekao je Ninoslav Šćukanec te dodao kako odgovori nadležnih institucija na studentske

zahtjeve, koji bi se mogli svesti samo na ubrzane i ishitrene izmjene zakona, neće riješiti postojeće probleme.

– Ukidanje školarina neće omogućiti jednak pristup visokom obrazovanju. Bez paralelnog rada na poboljšanju sustava studentske potpore, upisne politike i otklanjanju nejednakosti u preduškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju, visoko obrazovanje će i dalje ostati nedostupno osobama nižeg socioekonomskog statusa, zaključio je Šćukanec.

Iz IRO-a su Vladi poručili kako uspješnost ne može biti jedini kriterij za oslobođenje od plaćanja studija, upravo stoga što su studenti dobrog imovinskog statusa često

ponajbolji studenti zbog uvjeta koje imaju tijekom školovanja.

– Zato je potrebno osnažiti socijalnu komponentu u reguliranju finansiranja studenata u sustavu visokog obrazovanja, rekao je Šćukanec te dodaо kako je važno preispitati kriterij na temelju kojih se prebacuju sredstva iz državnog proračuna za visoka učilišta te utvrditi jesu li ti kriteriji utemeljeni na stvarnim potrebama. Nadležnim se institucijama u Izjavi predlaže da do 2012. godine utvrdi koliko Hrvatska izdvaja po studentu, koliko studenti izdvajaju tijekom studija, te koja je socijalna struktura studentske populacije i koji su uzroci nejednakosti u pristupu obrazovanju i odustajanju od studija te koja je poveznica između socioekonomskog statusa i (ne)uspjeha na fakultetu. Smatra kako je važno da se prikupe podaci o visokoobrazovanima i usklade s potrebama na tržištu rada. Predložene mјere ugrađene su u prijedlog projekta »Prema pravednom i transparentnom pristupu visokom obrazovanju u Hrvatskoj« koji je Institut prijavio na natječaj Evropske komisije u okviru projekta Tempus, zajedno s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, sveučilištima i međunarodnim partnerima. **H. KREŠIĆ**

26.02.2009. **Vjesnik**

IRO Financiranje sustava visokog obrazovanja

Riješiti nejednakost u obrazovanju

ZAGREB - Nakon okončanih studentskih prosjeda kojim se tražilo besplatno obrazovanje na svim razinama, o toj problematici očitovali su se i u Institutu za razvoj obrazovanja, gdje smatrali su da je Hrvatskoj potreban radikalno kvalitetniji pristup financiranju visokog obrazovanja. Na konferenciji za medije, održanoj u četvrtak, izvršni direktor instituta Ninoslav Šćukanec istaknuo je kako Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te javna visoka učilišta moraju izraditi dugoročna poboljšanja u sustavu finansiranja visokog obrazovanja, budući da najavljenе ishitrene izmjene zakona neće riješiti postojeće probleme nejednakosti u visokom obrazovanju. »Predlažemo da nadležne institucije u razdoblju do 2012. prikupljanjem podataka utvrdi koliko Hrvatska izdvaja po studentu te